

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Leo Papa X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

A larent, & pacem ac dilectionem mutuam a Redemptore nostro tantopere commendatam, ubique fontes, non scindant vellem inconsumibilem Christi, sed ab Episcopatum & prælatorum, ac aliorum superiorum, eorumque status scandalosa detractio, quos coram vulgo & laicis non modo incaute, sed etiam intemperanter reprehendunt & mordent, & ab eis male gestorum expellunt quandoq; nominibus aperta & manifesta redargutione abstineant. Denique constitutionem scilicet recordationis Clementis Papæ V. quæ incipit, Religiosi, quam tenore præsentium inuouamus & approbamus, inuolabiliter ab eis obseruari debere decernimus, vt hac ratione ad vtilitatem populi prædicantes, & cum Domino lucrifacientes, talentum, quod ab illo acceperant, superlucrari, & eiusdem gratiam & gloriam consequi mereantur. Cæterum si quibusdam eorum Dominus futura quædam in Dei ecclesia inspiratione qua piâ reuelauerit, vt per Amos prophetam ipse promittit, & Paulus Apostolus prædicatorum princeps, Spiritum, inquit, nolite extinguere, prophetias nolite spernere, hos aliorum fabulorum & mendacium gregi connumerari, vel aliter impediti minime volumus. Extinguitur nã que ipsius gratia Spiritus. Ambrosio teste, si incipientibus loqui seruo contradictione sopitur: & tunc **B** Spiritui sancto iniuria certe fieri dicitur. Et quoniam res magni momenti est, eo quod non de facili credendum sit omni spiritui, sed sint probandi spiritus, teste Apostolo, an ex Deo proueniant? volumus, vt lege ordinaria tales asserat inspirationes, antequam publicentur, aut populo prædicentur, ex nunc Apostolicæ sedis examini referuatæ intelligantur. Quod si sine moræ periculo id fieri non valeret, aut vrgens necessitas aliud suaderet; tunc eodem ordine seruat, ordinario loci notificentur, vt illi adhibitis secum tribus aut quatuor doctis & grauibus viris, & huiusmodi negocio cum eis diligenter examinato, quando id expedire videbunt, (super quo eorum conscientias oneramus) licentiam concedere possint. Si qui autem contra præmissorum aliquod committere quidquam ausi fuerint, vltra pœnas contra tales a iure statutas, excommunicationis etiam sententiam, a qua non nisi a Rom. Pont. præterquam in mortis articulo constituti, absolui possint, eos incurtere volumus. Et vt eorum exemplo alij attentare similia minime audeant, eis prædicationis etiam officium interdictum esse perpetuo decernimus. Non obstantibus constitutionibus, ordinationibus, ac priuilegijs & indultis, & litteris Apostolicis, & ordinibus & personis præfatis, etiam in mari magno comprehensis, ac etiam à nobis forsan approbatis, innouatis, vel etiam de nouo concessis, quæ quo ad hoc, nolumus eis in aliquo suffragari.

1. Theff. 5. d.

1. Ioan. 4. a.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti, ordinationis, mandati, inhibitionis, innouationis, approbationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Data Romę in publica sessione, in Lateran. sacrosancta basilica solenniter celebrata, Anno incarnationis Domini 1516. 14. Kal. Ianuarij, Pontificatus nostri anno quarto.

LEO PAPA X.

Dilecto filio nostro Hadriano tituli sanctorum Joannis & Pauli Presbytero Cardinali.

D Inquisitores hereticæ prauitatis, testes falsidicos in causa fidei deponentes, & alios de quibus agitur in hoc rescripto, tradere possunt curi seculari, irregularitatis, aut alicuius pœna vel censura Ecclesiasticæ securi.

D ILECTE fili noster, salutem, & Apostolicam benedictionem.

INTELLEXIMVS quod in Hispania, ceterisque Regnis & Dominijs Charissimę in Christo filia: nostrę Ioannę Regina: & Charissimi in Christo filij nostri Carolis Regis Hispaniæ catholicorum ditio ni subiectis, in quibus tu hereticæ prauitatis Inquisitor Generalis per Sedem Apostolicam deputatus existis, multi perditij ingenij homines, in testimonijs, quæ pethibent super dictę prauitatis veritate inquirenda falsitatem quandoque prece, precio, odio, vel amore, & quandoque metu committere, aut se eandem falsitatem commisisse publico licet falso fateri non verentur: sicque huiusmodi diabolicę artis ministerio plerumque vel damnantur infantes, vel diuinę maiestatis Dei, & orthodoxę fidei sub Christiano nomine derisores veniam consequuntur. Ad quæ facinora perpetranda ipsi falsi testes tam propria improbitate, & inconstantia, quam audacia, & impunita temeritate eorum qui illos ad talia committenda minis cogunt, aut pecunia illiciti, impelluntur. Nos igitur scelestum hoc hominum genus, qui in diuinam humanamque simul naturam conspirant, & in nefandi criminis causa vel iniustę absolutionis, vel iniquę condemnationis actores existunt acriori longę supplicio quàm ceteri falsidici testes plecti soleant, dignum censentes: circumspectioni tuę & Vniuersis & singulis alijs per te & pro tempore existentem generalem dictę prauitatis in regnis, & dominijs prædictis Inquisitorem, ad ipsam Inquisitionis officium pro tempore deputatis, contra omnes & singulas personas cuiusuis status,

Edita anno Domini 1518. Ex Archivio Inquisition. Romanę. Vide super Directorio Inquisitorum pag. 973.

tus, gradus, ordinis, dignitatis, & conditionis existant, quas tibi aut alijs Inquisitionibus prædictis in crimine heresis falsum scienter deposuisse, aut alium ad falsum deponendum, aut verum tacendum induxisse, vel quempiam ob perhibitum veritatis testimonium vel propter falsum non attestatum occidisse, aut membro aliquo mutilasse, aut bonis suis omnibus vel maiori parte illorum spoliasse, vel spoliari fecisse, seu atrocissima iniuria affectisse legitime confiteri, tuo aut a te deputando seu deputandis & subdelegandis arbitrio procedendi, & eos pœnis de quibus tibi vel illi videbitur condemnandi, super quo tam & illorum quibus negotia huiusmodi commiseris, conscientiam oneramus absque alicuius pœnæ seu censuræ Ecclesiasticæ metu aut irregularitatis nota tradendi vel relaxandi, etiâ curiæ seculari plenam & liberam concedimus facultatem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die 14. Decembris 1518. Pontificatus nostri anno sexto.

Euangelista

BVLLA APOSTOLICA LEONIS PAPAE X.
contra errores Martini Lutheri, & sequacium.

Leo Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Edita anno Do-
mini 1520.

Ex. 4. vol. con-
el. pag. 700. ex
Colonien. edi-
tione an. 1567.
fol. 73. d.
Ioan. 21.

1. Pet. 2. a

1. Cor. 11. d

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

1. Tim. 4. a

EXVRGE Domine, & iudica causam tuam; memor esto impropiorum tuorum, eorum quæ ab insipientibus sunt tota die: inclina autem tuam ad preces nostras, quoniam surrexerunt vulpes quærentes demoliri vineam, cuius tu torcular calcasti solus, & ascensurus ad patrem, eius curam, regimen, & administrationem Petro tanquam capiti, & tuo vicario, eiusque successoribus instar triumphantis Ecclesiæ commisisti. Exterminare nititur eam aper de Sylua, & singulis ferus depascitur eam. Exurge Petre, & pro pastoralis cura præfata tibi (vi præfertur) diuinitus demandata, in te in causam sanctæ Romanæ Ecclesiæ, matris omnium ecclesiarum, ac fidei magistræ, quam tu, iubente Deo, tuo sanguine consecrasti: contra quam sicut tu præmonere dignatus es, insurgunt magistri mendaces, introducentes sectas perditionis, sibi celerem interitum superducentes: quorum lingua ignis est, inquietum malum, plena veneno mortifero: qui zelum amarum habentes & contentiones in cordibus suis gloriantur, & mendaces sunt aduersus veritatem. Exurge tu quoque, quem sumus Paule, qui eam tua doctrina, ac pari martyrio illuminasti atque illustrasti. Jam enim surgit nouus Porphyrius, quia sicut ille olim sanctos Apostolos iniuste momordit, ita hic sanctos Pontifices prædecessores nostros contra tuam doctrinam eos non obseruando, sed increpando, mordere, lacere, ac ubi causæ suæ diffidit ad conuicia accedere non veretur, more hæreticorum, quorum (inquit Hieronymus) vltimum præsidium est, vi cum conspiciant causas damnatum iri, incipiant virus serpentis lingua diffundere: & cum se victos conspiciant ad contumelias proflire. Nam licet hæretices esse, ad excitationem fidelium, tu dixeris oportere; eas tamen, ne incrementum accipiant ne ve vulpecula colescant, in ipso ortu, te intercedente & adiuuante, extinguere necesse est. Exurgat denique omnis sancta & reliqua vniuersalis Ecclesia, cuius vera sacramentorum litterarum interpretatione prohibita, quidam, quorum mentem pater mendacij excecauit, ex veteri hæreticorum instituto, apud semetipsos fæte scripturas easdem aliter quam Spiritus sanctus flagitet, proprio duntaxat sensu, ambitionis, avaritæque popularis causa, teste Apostolo, interpretantur, immo vero torquent & adulterant: ita ut iuxta Hieronymum, iam non sit euangelium Christi, sed hominis, aut quod peius est diaboli. Exurgat, inquam, præfata ecclesia sancta Dei, & vna cum beatissimis apostolis præfatis, apud Deum omnipotentem intercedat, vt purgatis ouium suarum erroribus, eliminatisque a fidelium finibus hæresibus vniuersis ecclesiæ suæ sanctæ pacem & vnitatem conseruare dignetur. Dudum si quidem, quod præ animi angustia & incertore exprimitere vix possumus, fide dignorum relatu ac fama publica referente, ad nostrum peruenit auditum: immo vero, pro dolor, oculis nostris vidimus ac legimus multos & varios errores, quosdam videlicet iam per concilia ac prædecessorum nostrorum constitutiones damnatos, hæresim etiam Græcorum, & Bohemicam expresse continentes: alios vero respectiue vel hæreticos, vel falsos, vel scandalosos, vel piam aurum offensiuos, vel simplicium mentium seductiuos, & à falsis fidei cultoribus, qui per superbam curiositatem mundi gloriam cupientes, contra Apostoli doctrinam plus sapere volunt, quam oporteat: quorum garrulitas (vt inquit Hieronymus) sine scripturarum auctoritate non haberet fidem, nisi viderentur peruersam doctrinam etiam diuini testimonij, male tamen interpretatis, roborare. A quorum oculis Dei timor recessit, humani generis hoste suggerente, nouerit suscitatos, & nuper apud quosdam leuios in inelyta natione Germanica seminatos. Quod eo magis dolemus ibi euenisse, quod eandem nationem & nos, & prædecessores nostri, in visceribus semper gesserimus charitatis. Nam post translationem ex Græciâ à Romana ecclesia in eisdem Germanos imperium, iidem prædecessores nostri & nos, eiusdem ecclesiæ aduocatos, defensoresque ex eis semper accepimus, quos quidem Germanos catholicæ veritatis vere Germanos, constat, hæresum acerrimos oppugnatores semper fuisse, cuius rei testes sunt laudabiles illæ constitu-
tiones